

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 50.—
za en mesec 4.50
za Nemčijo oceloletno . . . 55.—
za ostalo inozemstvo . . . 60.—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej . . . K 48.—
za en mesec 4.—
V opravi prejemov mesečno . . 3.50
Sobotna izdaja:
za celo leto K 10.—
za Nemčijo oceloletno . . . 12.—
za ostalo inozemstvo . . . 15.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna pettirvrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostolpna pettirvrsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nestransirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bovs. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Deželna ustava, deželno gospodarstvo in dr. Šusteršič.

Fran pl. Šuklje.

Uvod.

Nisem se lahko odločil, da napišem te članke. Živo se namreč zavedam, da z njimi bivši deželni glavar vojvodine Kranjske nastopa proti svojem nasledniku, sedanjemu deželnemu glavarju Vsekako je to dejstvo nekaj neobičajnega ter baš radi svoje nenavadnosti more vzbujati marsikatera sumničenja in trpka natolcevanja. Eni bodo dejali, da moj nastop narekuje osebna mrznja, drugi bodo sumničili, da moji članki izvirajo iz nizkotne maščevalnosti proti onemu politiku, kateri je bil neposredni povod, da sem odložil visoko dostojanstvo deželnega glavarja.

»Ništa za to!« Bog mi je priča, da osebno sovraštvo do dr. Šusteršiča ni imelo niti najmanjšega deleža na sestavi teh uvodnikov. Tega sovraštva ne poznam, nasprotno, celo v hvaležnem spominu imam moža, kateri me je pravočasno rešil težkega bremena. Kajti da bi me svetovna vojska še našla v deželnem dvorcu kot šefa avtonomne deželne uprave, v dobi tedaj, ko bi kot zakoniti zagovornik deželnih interesov in ljudskih koristi moral čestokrat se protiviti pretiranim terjatvam militarizma, sigurno bi sedaj bil moj položaj sila neprijeten, da celo skrajno opasen, zlasti če se pomisli, da bi bil imel za hrbtom — prekanjenega dr. Šusteršiča! Dejansko je ta gospod postal največji moj dobitnik, akoravno nikakor ne z namenom in celo proti svoji volji.

To je gola istina. Pišem te članke, vsebujoče ostro oceno sedanjega deželnega glavarja in njegove uprave, zgolj radi tega, ker mi veleva domovinska dolžnost, da dvignem svoj glas pred vso slovensko in avstrijsko javnostjo proti režimu, kateri vodi našo deželo in z njo vred naš narod v gotovo moralno in gnotno propast. In le ker je absolutno nemogoče ločiti režim od njegovega nositelja in provzročitelja, prisiljen sem, baviti se, dasi nerad, neposredno z osebo dr. Šusteršičevo. Očitam mu, kot njegov prednik v deželnem glavarstvu, naravnost in moč proti možu, da je njegova vlada nepretrgana vrsta očitnih prelomov deželne ustave in drugih pravokrepnih zakonov in predpisov, dalje da se vsled njegovega postopanja deželno gospodarstvo usodno ogroža in kvari, končno da s svojim brutalnim samodržstvom uničuje disciplino med deželnimi uslužbenci ter direktno podkopava moralni čut podrejenega mu deželnega osebja.

Naravna dolžnost mi je, do pičice dokazati istinitost nečutenih mojih očitanj. V nastopnih člankih hočem doprinesti dokaz resnice! (Dalje.)

Nemci med sabo.

Nemške zmage v štirih letih vojske, mir meča v Brest-Litovsku in v Bukarešti, superiornost nemške države nad vsemi osrednjimi velesilami, vse to je silno dvignilo nemško zavest. Nietzschejeva teorija o nadčloveku se ni nikdar tako udeleževala, kot se je dosedaj v vsnemškem mišljenju. Moč, to je bila deviza in morala vsnemških možganov; kar je tujeja in slabotnega, naj pogine. Krepko opisuje to vsnemško dušno življenje Jožef Bernhard v dunajski reviji »Anbruch«: »Divji in ostri klic po sovraštvu proti vsemu, kar je tujeja, to je glavno geslo teh ljudi (vsnemcev.) In ta bolezen se širi. Kuga »najtemnejše« dobe srednjega veka je bila nedolžna mrzlica v primeri s to besnostjo, ki se širi kot divji gozdni požar. Mrežo električnih žic in polno skrivnih pomočnih stez na mejo? Premalo! S krvjo in trupli prenapolnjene strelske jarke med vsemi državami? S tem je vsnemški duh še vse premalo zavarovan! Na milje dolge opustošene pokrajine, tako da so lunini kraterji prave oaze proti njim? Tudi to še ni dovolj! Treba bo napraviti visoko obzidje med »nami« in med »onimi«, tako da se ne bo slišal noben glas na nasprotno stran, predrl noben žarek! . . . In posrečilo se je! Povsod se razlega krik zverinskega, šovinističnega sovraštva, katerega bi se tudi najprirednejši kanibali v starih indijancih ne bi mogli sramovati. In človeškega duha, ki so ga že v mirnih časih zlorabljali v svoje poželjive namene, so sedaj s pomočjo raznih profesorjev, pesnikov, pisarjev in žurnalistov tisočkrat oskrnili in ga mučijo do smrti.«

Kakšno je to vsnemško mišljenje, nam dokazuje pisanje nekega zdravstvenega svetnika dr. Fuchsa v vsnemškem časopisu »Heimdall«. »Kdor nič ne riskira, nič ne dobi! Brez razstreliva v duši ni mogoče ničesar politično velikega doseči! Brez nevarnih značajev ni mogoče vzbuditi strahu in respekt! Brez prevratnih tendenc ni nobenega velikega napredka v narodnem življenju! In zato se glasi danes naša nemška zahteva: propedeutika ljudske duše! Družino na fronto! Državo mora ubogati, najprvo v šoli, potem v zunanji politiki! Vzgoja sovraštva! Ljudi je treba vzgojiti, da bodo sovraštvo spoštovali, sovraštvo ljubili! Proč z otročjim strahom pred brutalnostjo in fanatizmom! Tudi politično mora obveljati Macchiavellijeva beseda: Več zausnič, manj poljubov! Ne smemo se bati oznanjati blasfemije: ostane nam še vera, upanje in sovraštvo! In največje med temi je sovraštvo!«

Ta vsnemški duh je v Nemčiji in Avstriji že tako prežal plitve osebnosti na višjih in nižjih mestih, da si resnično veliki duhovi, ki z žalostjo gledajo, v koliko propast tirajo nemško kulturo ti vsnemški šovinisti, niti na dan ne upajo, tako da je zapisal znani Herman Bahr v svojem dnevniku v »N. Wiener Journal« dne 14. julija 1917: »Pri nas je sedaj navada, da noben človek več ne govori in piše tako, kakor misli, in noben človek ne verjame več, kar govori ali piše. Navadili smo se, da govorimo drug z drugim v nekem tujem jeziku. Zraven pa si pomežikujemo z očmi in se prav dobro razumemo, ker imamo vsi enako slutnjo o naši bodočnosti . . . K vsemu pravimo: da, seveda s to reservatio mentalis, da mislimo: ne.«

Ni čuda, da se med boljšimi nemškimi duhovi vedno bolj pojavlja reakcija, ki hoče zdobiti suženjske okove vsnemškega imperialističnega in ekskluzivnega mišljenja in začrtati nemškemu duševnemu življenju nov tir. Znani romanopisec Oto Flake je v 29. št. časopisa »Die Wage« priobčil razpravo z naslovom: »Naloga nemških inteligentov.« V razpravi razmotriva dejstvo, kako se je nemška inteligenca popolnoma udinjala vsnemškim težnjam visokih mest ali pa vojni industriji. V drugih velikih državah, v katerih se je skrivno ali očitno pojavljala imperializem, je obenem propagirala skupina inteligentov ideje 20. stoletja. Noblesa francoskega naroda je v tem — tako pravi — da se politična vprašanja priznavajo kot dnevne naloge, se javno in odkrito razmotrivajo, preresetujejo in dobivajo tako pravo in resnično obliko. In iz verige teh političnih vprašanj črpa ljudstvo svojo eksistenco. In vsega tega manjka nemškemu narodu. Le-ta je popolnoma prepustil politično vodstvo malemu krogu uradnikov in vladnih ljudi, na katerih izbiro in imenovanje nima nobenega vpliva. In noben inteligent se ni uprl temu sistemu. Zato pozivlje Flake nemške inteligente, naj organizirajo pravega nemškega duha, ki se s sedanjim nemškim duhom nikakor ne istoveti, pač pa je z njim v nasprotju. Nato pozivlje, naj se skliče v Švici shod nemških avstrijskih in drugih prijateljskih inteligentov, ki naj se organizirajo kot »zveza duhovnih ljudi«, naj postavijo svoj minimalni program, naj ga pošljejo državnemu zboru in ga obenem objavijo kot manifest nemškemu narodu.

V Avstriji se pojavlja zgoraj označeni vsnemški duh posebno še v tem, da avstrijski državniki in nemški politiki vse označijo kot veleizdajalsko, kot ententarstvo, karkoli se strogo ne strinja z nemškim kurzom. In proti temu se še prav posebno obrača neki pseudonimni Civis v »Österreichisch-ungarische Finanzpresse«, št. 30, ko piše: Grof Czernin je v svojem zadnjem govoru v gosposki zbornici grmel proti onim dozdevnim veleizdajalcem, ki

še vedno kriče: Proč od Nemčije . . . Czernin je še pristavil, da te vrste politiki tem pospešujejo koristi entente. . . Mimogrede je v govoru grof suponiral, da v Avstriji niso samo prijatelji entente in pa nemški nacionalci, temveč še neka tretja struja, ki bi jo imenovali »avstrofilni Avstrijci«. Samo radi tega, ker ne gledajo monarhije postrani in nje pričakujejo rešitve iz politične razvnanosti sedanjega divjega nasprotja med narodi, jih mečejo z ententarji v isti koš. Grof Czernin misli, kakor mnogo drugih, da je vsak, ki se potegne za Avstrijo, obenem že nasprotnik Nemčije. Tega je kriva na eni strani razburjenost in slaba vest nemških nacionalcev, ki zmerom mislijo in se bojijo, da se namerava kak atentat na Nemčijo, ki jo od vseh strani obdaja sovraštvo, na drugi strani pa tisti nemški predsodek, da sta si avstrijska državna misel in pa nemška istoveten pojem. In vendar se do bijo pri nas taki zanimivi eksemplari avstrofilnega avstrijstva in izmed vseh raznih »filij« to danes najbolj preganjajo in sumničijo. Mož-velikan mora biti danes tisti, ki prevzame to orjaško delo, da ohrani v sebi vero v monarhijo.«

In ko potem prihaja pisatelj do zaključka, da bo treba Avstrijo res popolnoma preosnovati in pomladiti v avstrofilnem smislu, nadaljuje: »Zmotno je, če mislimo, da zadostujejo samoupravne izpremembe. Veliko nujnejša potreba je obnove reprezentativnega človeškega tipa. Zakaj vsa dobra volja v Avstriji ne bo nič pomagala, če ne bomo korenito pomeli »sistemom starih gospodov« (Alte-Herren-System), ki je vzrok, da zaostajamo za mlajšo Evropo. Kaj n. pr. naj rečemo zopet o tem Hussareku? To je birokratično-senilen format, ki samo nadaljuje Stürgkh-Seidlerjevo galerijo. Iz neke dunajske korespondence so povzeli listi v njem tele podatke: Dr. Maks baron pl. Hussarek in Heimlein je bil že trikrat resortni minister. V Stürgkhovem, Koerberjevem in Clam-Martinicvem kabinetu je bil naučni minister. Baron pl. Hussarek je bil rojen v Požunu l. 1865. kot sin feldmaršallajntanta Hussareka. Ko je dovršil pravne študije, je stopil v državno službo. L. 1893. se je habilitiral kot docent cerkvenega prava. Znamenito je njegovo delo o ločitvi zakona, kjer zagovarja nerazdružnost zakona. Bil je odlikovan itd. — Niti na misel nam ne prihaja, da bi se tu kaj dotikali konfesionalne politike in priznavamo, da kulturne vrednosti rimske cerkve presegajo vse druge in da so tudi podlaga naše današnje moralne in estetične eksistence. Toda kaj za božjo voljo nam more v tem trenutku ko bi kot ministrskega predsednika rajši videli spretnega 40letnega trgovca ali finančnika, kaj nam more koristiti vsaki praksi popolnoma tuj profesor cerkvenega prava! Človek bi si lase pulill

LISTEK.

Večeri ob Lemanu.

Spisal vseuč. prof. Maryan Morawski, S. J. Po tretji izdaji prestavil France Fr. Stele. (Dalje.)

Gospodična Wilson.

To nas nič ne žali, ker je čisto res. Za malo reči zavidam Francijo kot Angležinja, zavidam Vas pa za vaše misijonarje.

Duhovnik.

Jaz bi pripomnil, da ima sedanja razdrapanost katoliških dežel še drug vzrok razen onega, ki ga je Don Pardoval po pravici navedel. Glejte vendar, da samo v katoliških deželah vlade svojo lastno religio stiskajo; in pri sredstvih, s kakršnimi vlada dandanes razpolaga, lahko privede ta pritisk do najhujših posledic, kakor jasno vidimo v Franciji, kjer so vsiljevanje brezkonfesionalnih šol in druga vladna nasilstva močno vplivala na odpad ljudstva od krščanstva.

V protestantovskih deželah pa nasprotno vlade podpirajo svojo religio; za

to so lahko vzroki različni, v prvi vrsti pač ta, da protestantizem v principu priznava supremat države v cerkvenih zadevah in se temu suprematu v praksi rad ukloni — ker čuti svojo slabost. Ker nima v sebi nobene sile, ki bi edinila in je že nebrojkrat dokazal, da ga najmanjši naval razbije na delce sekt in razruši ostanke njegove vere, se zateka instinktivno pod okrilje vladnega varstva, da bi mu vsaj zunanja sila dajala kako enotnost in podaljšala obstoj.

Deville.

Vedno nam očitata, gospodje katoličani razpadanje protestantizma. Vaši bogoslovci od Bossueta začeni v »Zgodovini spremembe«, nam napovedujejo bližnji konec. Jaz sam konstatiram to razpadanje in ga obžalujem. Vendar pa je že par stoletij prešlo od Bossueta — in še živimo — in mogoče je danes več verskega življenja v protestantskih deželah, kakor ga je bilo pred sto leti. Vsekakor je več njegovih pojavov: nastaja množica dobrodelnih zavodov iz religioznih ozirov, veliko šol, celo misijonov v najoddaljenejših deželah, — česar vsega nekaj ni bilo. Napoved katoliških teologov se očitvidno ni izpolnila.

Don Pardoval.

Res, da se ta napoved ni izpolnila, toda ali veste, gospoda, zakaj ne? Zato, ker se je protestantizem pokatoličnil. Tega obrata ni mogel nihče pričakovati.

Gospodična Wilson.

Kako? Protestantizem, da se je pokatoličnil?

Don Pardoval.

Da; poslušajte samo. Naši teologi so opirali svoj sklep logično na resničnih načelih protestantizma, kot so: zametavanje obvezne avtoritete v verskih rečeh in odrekanje vrednosti dobrih del. Jasno je, da bi taka načela morala vsako versko družbo v kratkem času zatrei. Toda kaj se je zgodilo? Protestantizem sam je s svojim nagonom po ohranitvi to začutil, zavrgel ta svoja načela in prešel (do neke stopnje, se razume) k nasprotnim, katoliškim načelom, na katerih temelju sedaj živi — in samo temu se ima zahvaliti, da do sedaj še ni umrl.

Prosim, spomnite se, kako se je to vršilo. Dokler so živeli še prvi reformatorji, Luter in Calvin, je vse razpadalo, ker so zavrgli avtoriteto v verskih rečeh. Luter je pisal Zvingliju, da se bo treba,

(Dalje.)

Ali naj bo to obnovev monarhije? To ne gre, to absolutno ne gre. Men not measures, pravi Anglež. In tako pravimo tudi mi, ki potrebujemo celega moža ne pa birokrata.

Tako vidimo, da se pojavlja v nemškem narodu reakcija boljših duhov, ki pa bodo morali porabiti še veliko energije, preden bodo obvladali vsenemškega malika.

Madjarski otroci v slovanski Opatiji.

(Pismo »Slovenec«.)

Opatija, 9. avg.

Prišli so in nihče se temu ni protivil. Prišli so, da se okrepe in obilo hranijo v kraju, kjer domači hrvatski otroci umirajo lakote. In nihče ni ganil s prstom. Znana je naša slovanska potrpežljivost.

No, nekemu se je vendar hotelo spletk. Izprva so poročali v brzjavah, da se domače hrvatsko prebivalstvo nasproti dečji akciji obnaša sovražno, da otrokom ne da strehe ne hrane.

Kasneje so si izmislili, da je domače prebivalstvo napadlo in oropalo vagon, natovorjene s hrano in igračkami za te madjarske otroke. Iz teh razlogov so odredili, da se pošlje v Opatijo stotnja vojakov z desetimi častniki. Sedaj bomo torej zopet imeli tri fronte: italijansko, albansko in opatijsko.

Kaj je pravzaprav na stvari? Dobro informirane osebe pravijo, da je v otroških kuhinjah zmanjkalo hrane zaradi slabega gospodarstva. Nastavljenci sami — tako zatrjujejo očitvidi — barantajo z mastjo in moko po mili volji, trgujejo in izmenjujejo blago. Zaradi teh škandalov se je javilo v omenjeni brzjavki, ki je poročala o sovražnem obnašanju Hrvatov, da je bilo nekaj oseb tega paradnega podjetja odstavljenih iz službe. Z druge strani so se prestrašili starši nedolžnih otrok zaradi nalezljivih bolezni, ki so se v znatnem številu pojavile med otroci. Eno ubogo dete se je v Lovranu celo ubilo.

Da se pa od vsega tega odvrne pozornost — se je vrag v stiski domislil in v svojih poročilih udaril po Jugoslovanih, po sovražnih Hrvatih, roparjih in razbojnikih. Toda tudi ta laž je imela kratke noge. Že včeraj so bili prisiljeni službeno naglasiti, kako se hrvatsko prebivalstvo vendarle korektno obnaša. Kljub temu želi narod, da državni poslanec tega okraja prof. Vekoslav Spinčić na merodajnem mestu protestira proti takim mahinacijam.

Lloyd George o položaju.

London, 7. avgusta. (K. u.) Reuter: Lloyd George je poročal v spodnji zbornici o vojnem položaju. Izvajal je: Angleška država je pred štirimi leti sklenila, da nastopi v sedanji vojski, največji sveta, z vso pezo svoje moči, in sicer ne zaradi napada ali ogroženja angleškega ozemlja, marveč zato, ker se je kršilo mednarodno pravo. Lloyd George je opozarjal na dejanja mornarice. Če bi bili zavezniki premagani na morju, bi se končala vojska. Dokler niso premagani, Nemčija ne more nikdar slaviti zmogoslavlja. Ko se je pričela vojska, je obsegalo brodovje 2 in pol milijona ton ladjinega prostora, zdaj ima skupno s pomožnim brodovjem 8 milijonov ton in je obdalo Nemčijo z neprodno ograjo. Spremlja ladje, polaga in išče mine in preganja podmorske čolne, ki jih je uničilo vsaj 150. od teh nad polovico v zadnjem letu. Nemci so poskusili v zadnjih dveh letih dvakrat izsiliti odločitev; enkrat na morju in enkrat na suhem. Poskusili so z ofenzivo na suhem, ker se je njih ofenziva na morju izjalovila. Lloyd George je govoril tudi o četah, ki so jih zbrale Anglija, naselbine in Indija.

O sedanjem vojaškem položaju od 21. marca naprej je izvajal Lloyd George: Sovražnik je zasledoval smoter, da doseže vojaško odločitev v letošnjem letu, preden bi mogla priti ameriška armada. Naše zgube mrtvih, ranjenih, ujetih in materiala so bile znatne, toda v 14. dneh smo vrgli čez Kanal 268.000 mož in v enem mesecu 355.000 mož. Vse zgrubljene topove smo nadomestili. Število strojníc smo celo pomnožili. Nemci so po 1. majniku napadli Francoze. Dosegli so znaten začetni uspeh, toda moršal Foch jih ni le prisilil, da so se morali ustaviti, marveč jih je s protinapadom, ki spada med najsifajnejše cele vojske, pognal nazaj. Nevarnosti še ni konec, a le kak optimist nemškega generalnega štaba more še verjeti, da se posreči Ludendorffov načrt, privedi do odločitve v tem letu. Uspeh zaveznikov se je dosegel vsled naglice, s katero smo nadomestili naše zgube, ker so hitro prišli Američani in vsled enofnega vrhovnega

poveljstva. V tistem trenutku, ko je prevzel Foch strategično vodstvo, se je zasukala sreča v korist armadam zaveznikov. Amerika ima že mogočno zmogovito armado v Franciji, ki je enakovredna najboljšim tamošnjim četam. Dohod ne bo prej ponehal, dokler ne doseže Fochova armada moči Nemcev.

Najmanjšega povoda nimamo, da se vmešavamo v razmere ruskega ljudstva, toda ne bomo se obotavljali in storili bomo vse in pomagali, kar je v naši moči, da mu pripomremo k njegovi svobodi. Čehi-Slovaki niso želeli drugega, kakor da zapuste Rusijo in da se bore na zahodni fronti, naša edina želja je bila, da jim pomagamo.

O vprašanju miru je rekel Lloyd George: Verjamev na zvezo narodov, toda njen uspeh zavisi od razmer, v katerih se bo ustanovil. Moč bo moral imeti, da izsilijo odločitev pravičnosti. Če bomo pokazali sovražniku, da obstoja ta moč, pride mir, prej ga ne bo.

Lloyd George je še rekel: Ne moremo skleniti miru, dokler tisti, ki so naložili pogojev Rusiji in Rumuniji, vodijo deželo. Nemčija se mora v sedanji vojski premagati, ker, če se to ne zgodi in se ustanovi zveza narodov, bi udaril pred vsakim sklepanjem na posvetovalno mizo nemški meč. Konec govora Lloyda Georgeja so sprejeli z živahnim odobravanjem.

Bivši liberalni minister Samuel, ki je govoril za Lloydom Georgejem, ni bil zadovoljen z njegovo izjavo o zvezi narodov. Rekel je: Poleg zmage je največja naloga državníkov, da ustanove zvezo narodov. Želel je, naj bi govoril Lloyd George jasneje. Glas, ki smo ga slišali iz Washingtona, se je glasil drugače, kakor tisti, ki jih slišimo do zdaj iz Downing Streeta. Nekaj ljudi misli, da je že prišel čas, da stopimo v stik s sovražnikom in končamo vojsko; a duh, ki vlačí narode v vojsko, gospodari še vedno v Berlinu. Glede na vprašanje miru je v glavnem pritrdjeval Lloyd Georgeju in izjavil: »Iz gospodarskih razlogov nočemo nadaljevati vojske.«

Boljševiki pred padcem.

Ljenin o položaju.

Berlin, 8. Dr. Vorst, posebni poročevalec »Berliner Tageblatta« v Moskvi, je poslal svojemu listu daljše poročilo o izredni seji moskovskega sovjeta delavcev in odposlancev rdečih gard. Poslojše so strazili vojaki rdeče garde. Ljenina so živahno pozdravili in je precej poročal. Povedal je, da se je posrečil angleško-francoskemu imperializmu nov naklep. V sovjetu v Baku so izposlovali s pomočjo levičarskih socialistnih revolucionarjev, ki drže z njimi, sklep, naj pokličejo angleške čete v Baku v varstvo proti nemškemu imperializmu. Položaj na Kavkazu je zelo resen. Z Nemčijo se je moral skleniti zelo poniževalni mir; v ozemljih, ki so jih zasedli Nemci, bodo pač odpravili organizacijo sovjetov, a trenutno je ruskemu socializmu nevarnost večja s strani druge skupine imperialistov. Nemčija ni nikdar ugovarjala odpravi zasebne lasti zemlje in obstoja s te strani možnost, da se ohrani goreča baklja socializma vsaj v obrežnem ozemlju vlade sovjetov. Angleško-francoski imperializem pa ogroža zdaj republiko sovjetov, ker pošilja čete na Murmansk obal, vodi češko-slovaško vstajo proti revoluciji v Baku, Turkestanu in v mnogih drugih krajih in podpira Aleksejeve tolpe. Ljenin je govoril nato o izčrpanju in o naveličanju vojske po ruskem narodu, kar je povzročilo, da se je podpisal brestovski mir. »A vse nič ne pomaga,« je krepko zaklical Ljenin. »Vojska je zopet tu! V sredi vojske smo, v tej vojski se odloči usoda ruske revolucije. Boriti in premagati moramo vojno utrujenost ruskega ljudstva.«

Položaj v Rusiji.

Lugano, 8. (K. u.) Londonski dopisnik lista »Corriere della sera« prepričava italijansko vlado o potrebi, naj se udeležuje z italijanskimi četami ekspedicije na Murmansk obali in v Vladivostoku, kamor naj pošlje vsaj poslaniško stražo iz Pekinga. Avstrijsko-ogrski vojni ujetniki italijanske narodnosti v Sibiriji bi se tudi lahko borili pod italijanskim praporom.

Lugano, 8. »Secolo« javlja iz Londona: Položaj v Sibiriji je skrajno resen. Pred 2 mesecema je bilo v Sibiriji le približno 7000 obožanih nemških ujetnikov, zdaj jih je nad 30.000; 2000 do 3000 jih pa čaka še orožja, da napadejo Čehi-Slovake, ki pri Vladivostoku niso tako številni, kakor se trdi. Nemške čete se koncentrirajo ob Volgi, da nastopijo skupno z rdečimi gardami proti Čehi-Slovakom.

Rotterdam, 8. »Daily Express« poroča, da so izkrcali v Vladivostoku veliko japonskih čet. Bojne ladje in križarke so bile pripravljene, da nastopijo, če bi bilo potrebno. Skupno z japonskimi ladjami so sodelovale tudi ameriške in angleške ladje. Zavezniki gospodarijo mestu in so nieli veliko Nemcev.

Stockholm, 8. Trockij je izjavil, da če vlada sovjetov ne razbije Čehi-Slovakov, propade in mora prevzeti državo druga vlada.

Curih, 8. Iz Petrograda se poroča, da so sklenili voditelji tvornic in delavnic, da oborože vse osebe.

Iz Ukrajine.

Kijev, 7. (K. u.) Hetman je potrdil včeraj novoimenoanega poveljnika nemških čet v Ukrajini, generalnega polkovnika pl. Kirchbacha.

Kijev, 7. (K. u.) Ministrski svet je potrdil zakonski načrt o ustanovitvi državnega vseučilišča v Kamencu Podolskem. Vseučilišče bo imelo štiri fakultete.

Ententa pričakuje nove avstrijsko-ogrške ofenzive.

Berlin, 8. »Berner Tagblatt« poroča: Ententni politični krogi pričakujejo nove avstrijsko-ogrške ofenzive proti Italijanom.

Vojno stanje med Rusijo in entento. — Samara središče protirevolucije. — Dogovori entente o Murmansk obali.

Curih, 7. avgusta. Iz Moskve se poroča: Listi boljševikov pišejo nekaj dni sem zelo ostro proti Angliji. »Pravda« piše, da je Rusija dejansko v vojnem stanju z entento. Razmere so se zadnje čase tako razvile, da je revolucijski Rusija z zavezniki praktično že v vojnem stanju.

Kodanj. Središče protirevolucije je v Samari, ki jo bo razglasila ententa za glavno mesto protivlade Velike Rusije.

Kodanj. »Daily News« poročajo: Zahodne velesile in Amerika so sklenile s sovjeti na Murmansk obali, ki so prestopili k njim, sledečo pogodbo: Vse ententni zveste ruske sile se podrede krajnemu poveljstvu, ki imenuje sovjete. Ruski prostovoljci se smejo pridružiti četam entente, v katerih pa ne sme biti več Rusov, kakor ententnih vojakov. Poveljniki entente preskrbe ruskim oddelkom opremo, preskrbo, transportna sredstva in instruktore. Ruski vojaki so enakovredni onim entente. Ententa podpira murmanske oblasti z denarjem. Zahodne velesile in Amerika so obljubile, da ne zasledujejo osvojevalnih smotrov in jim gre le za to, da ohranijo svobodno murmansko obal veliki in združeni Rusiji.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. avgusta. (K. u.) Uradno:

Na italijanskem pozorišču se niso bojevali večji boji.

V Albaniji je napadla bombna skupina, katero so sestavljali podeželní in pomorski letalci, italijansko letališče vzhodno od Valone. Mogočen ogenj in dim, ki je nastal, je pričal, da je podjetje bilo uspešno.

Načelnik generalnega štaba.

Letalni napad na bolniško ladjo »Baron Gall«.

Dunaj, 8. avgusta. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Z letalnimi bombami je bila napadena 6. avgusta dopoldne bolniška ladja »Baron Gall«, ki je križarila izven pristanišča Drača. Od 16 vržnih bomb jih je padlo 13 v neposredno bližino ladje, ki jo na srečo niso zadele. Popoldne istega dne so izpustili proti bolniški ladji med vožnjo proti severu s skoraj 1000 bolniki na krovu iz nekega sovranžega podmornika tri torpede. En torpedo je zadel ladjo, ne da bi bil razpočil, ostala dva torpeda sta letela mimo ladje. — C. in kr. vojno ministrstvo, mornariški oddelek, je uvedel potrebne korake, da dvigne ugovor proti tej strašni kršitvi mednarodnega prava.

Bilka na Francoskem.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. avgusta. Uradno:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta.

Na obeh straneh Lyse smo odbili angleške delne sunke. Sovražnik je izvajal severno od Somme na naše nove črte na obeh straneh ceste Bray-Corbie silne protinapade, katere smo odbili. Ponoči je od časa do časa oživel artiljerijsko delovanje ter poizvedovalni boji. Zahodno od Montdidierja se je izjalovil delni napad Francozov.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Med Soissonsom in Reimsom je streljanje le za malo časa oživel. Manjši pehotni boji so se bili ob Aisni in severno od Reimsa.

Bojna skupina vojvode Alberta.

Uspešen sunek v sovražne črte smo izvedli v Vogezih ob Schratzmänneleju.

Prvi glavni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 8. zvečer. Uradno:

Angleži so napadli med Ancro in Avro. Sovražnik je vdrl v našo postojanko.

Uradno poročilo admiralnega štaba nemške mornarice.

Berlin, 8. avgusta. Uradno: Neki naš podmornik, kateremu je poveljeval kapitanški poročnik pl. Schrader, je poškoval na severni obali Irske močno zavarovani angleški parnik »Justitia« (32.120 ton) z več torpedi in je ladjo tako močno zadel, da je bodoči dan podmornik, kateremu je poveljeval pomorski nadporočnik pl. Ruchteschell, »Justitia« potopil, daš jo je krilo 18 rušilcev in 17 ribiških ladij. Vsled podobnosti zgradbe so smatrali ladjo za prejšnji nemški parnik »Vaterland«. Podmornik je sestrelil poleg tega še dva velika parnika, med njima enega vrste »Franconia« (18.000 ton), iz skrbno zastraženih spremljevalnih brodovij ob zahodni obali Anglije; skupno torej 57.000 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Clemenceauovo poročilo Poincareju o povzemanju Focha.

Rotterdam, 7. avgusta. »Rotterdamische Courant« poroča iz Pariza: V poročilu, s katerim je Clemenceau poročal Poincareju, da je povisan Foch v maršala, se izvaja: Odredba s 24. septembra 1916 je prvič iznova ožvela dostojanstvo maršala. Čast mi je, da v imenu vlade in lahko rečem tudi v imenu ljudstva izvedem sklep, s katerim se podeli Fochu visoka čast generalnega vojnega maršala. V tisti uri, ko so podvzeli sovražniki na fronti 100 kilometrov silno ofenzivo proti Franciji in so računali na to, da izsilijo odločitev in vsilijo nemški mir, ki bi pomenjal hlapčevstvo celega sveta, so ga general Foch in njegove občudovanja vredne čete premagale. Pariz je osvoboden nevarnosti, Soissons in Chateau-Thierry smo osvojili nazaj, več kakor dvesto vasi je osvobojenih, 3500 ujetnikov je v naših rokah. Slavna armada zaveznikov je vrgla Nemce z enim udarcem z bregov Marne na bregove Aisne. To so zmage manevrov, ki jih je čudovito zamislilo vrhovno poveljstvo, katere je Foch sijajno vodil. Zaupanje, ki so ga republika in vsi zavezniki stavili v Focha, se je izkazalo popolnoma upravičenim; čast maršala Francije mu ne bo le plačilo za usluge, ki jih je storil armadi, marveč bo tudi v bodoče zagotovilo avtoriteto velikemu možu, ki je poklican, da privede armado entente do zmage.

Napad generala Haigha.

London, 8. (K. u.) General Haigh poroča, da sta angleška 4. in francoska 1. armada pod Haighovim poveljstvom ob rani jutranji zori pričeli na široki fronti vzhodno od Amiensa z napadom, ki se povoljno razvija.

Mirovni pogoji osrednjih ve'esil.

Basel. Londonski dopisnik »Manchester Guardian« je poročal, da so zavzeli na vojnem svetu v Versailles glede na mirovne ponudbe osrednjih ve'esil sledeče stališče, kar je sicer Balfour dementiral, a dementijem ni vedno verjeti: »Natančno besedilo predlogov mi ni sicer znano, a čujem, da so zelo podobni tistim, ki so jih naslovili v zadnjem avgustu na Brianda: zelo ugodno so se glasili za zaveznike, kar tiče zahoda, a glede na vzhod so ponujali fiktivne pogoje brest-litovske pogodbe. Predloge so očitno odklonili, a zdi se, da so jih ugodnejše sprejeli, kakor prej stavljene mirovne pogoje osrednjih ve'esil. Gotovi krogi so poudarjali, naj se ne pričakuje od zaveznikov, naj se vojskuje naprej za Rusijo in da ni povoda misliti na morebitno ugovore s strani Rusov proti predlaganim mirovnim pogojem. Ko so obvestili predsednika Wilsona o predlogih, je ugovarjal proti pogojem na temelju, po katerem bi po njegovem mnenju prepustili Rusijo njeni usodi.«

Politične novice.

+ Občina Škocijan pri Mokronogu. Občinski odbor je v seji dne 28. julija 1918 sklenil soglasno: Okrožnice deželnege odbora se vzamejo na znanje. Občinski odbor izjavlja opetovano, da neomajno vztraja na stališču državnopravne deklaracije Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 in odklanja vsako drugo stališče, naj se mu predlaga od katerekoli strani. Izreka udanost presv. cesarju Karlu I. in prosi sl. deželni odbor, da se tudi on izjavi za majniško deklaracijo.

+ Iz seje Jugoslovanske strokovne zveze dne 6. avgusta 1918. Pri seji je prišlo na razgovor najprej, kako postopajo koroška okrajna glavarstva z našim delavstvom. Z izgovorom na štrajk in na razburjenje delavstva okrajna glavarstva prepovedujejo občne zbere naših skupin, pri katerih se obravnavajo strogo strokovna

vprašanja, dočim puščajo socialnim demokratom popolnoma proste roke. Sklenjeno je bilo, poslani notranjemu ministru spomenico o tem čudnem postopanju. Temejlito se je premetilo žalostno aprovizacijsko razmerje našega delavstva. Odbor za delavsko pomožno akcijo je podal svoje poročilo, ki je bilo odobreno. Soglasno je bilo obsojeno postopanje nekaterih ljudi, ki smatrajo za svoje najnujnejše opravilo, v sedanjem času v mešanih krajih netiti stanovsko nasprotstvo in sovraštvo med delavskim in kmečkim stanom. Opozarjalo se je tudi na dejstvo, da je splošno aprovizacija v naši deželi veliko slabjša, kakor v drugih kronovinah in opozorilo na to, da mora delavstvo ponovno priganjati poklicane faktorje, da morajo bolje izvrševati svojo dolžnost. Delavci so povdarjali, kako večja nezadovoljnost in razburjenje med delavstvom dejstvo, da delavska aprovizacija ni enotno urejena. V mnogih krajih lahko nudi »Vojna zveza« svojim članom veliko večje ugodnosti, kakor jih morejo nuditi posamezne občinske aprovizacije tistim delavcem, ki ne morejo dobiti vstopa v »Vojno zvezo«. V tem oziru bo treba postaviti aprovizacijo delavstva na drugo podlago in poskrbeti, da bo vse delavstvo enakomerno preskrbljeno za živili in drugimi življenjskimi potrebščinami. Neprestano nam prihajajo pritožbe našega delavstva, da izrablja gospod Kristan »Vojno zvezo« v svoje strankarske namene; to je tembolj obsojno vredno, ker bi bilo ravno v sedanjem času nujno potrebno, da se nujno opušča vse, kar delavstvo razdvaja in neti razburjenje, ki ga je že itak več kot dovolj.

+ General Sarkotič pri cesarju. Deželni poglavarja Bosne in Hercegovine, generala barona Sarkotiča, je cesar sprejel v sredo, 7. t. m. v posebni avdijenci.

+ Za septembersko zasedanje državnega zbora, 7. t. m. sta se zglasila pri ministrskem predsedniku Hussareku dr. Waldner in dr. Schöpfer zaradi septemberskega zasedanja državnega zbora. Vlada želi, da se snide zbornica začetkom septembra na kratko namembno zasedanje, v katerem naj sklene v odsekih rešene davčne zakone. Proti temu je mnogo nemških parlamentarcev, posebno pa agrarci, ki bi hoteli, da bi se sešel državni zbor šele koncem septembra. 17. septembra naj bi se sklical finančni odsek in do prihodnjega tedna pripravil davčne predloge. Obenem pa zahtevajo stranke, da vlada potem, ko dobi davke, ne izključi morda parlamenta do začetka decembra ter da ne bi bilo zimsko zasedanje posvečeno samo rešitvi proračuna. Oktobra se mora sklicati redno zasedanje.

+ Ogrska zbornica je v seji 8. t. m. nadaljevala razpravo o preskrbi vojaštva. Honvedni minister baron Szurmay je rekel, da je v tem edina vsa zbornica, da se morajo plače častnikom in moštvo zvišati. Ob današnjih denarnih razmerah je uspešna pomoč možna le in natura. Izboljšanje gmotnega položaja postane deležno seveda tudi orožništva. Vlada je sklenila, da bo invalidom tudi v bodoče preskrbovala proteze, četudi vseh stroškov ne bo mogla nositi izključno država. Kar tiče preskrbe vdov, stremi vlada za tem, da vdovam zagotovi obstanek, vendar pod pogojem, da vsaka po možnosti dela. Prav to velja glede pokojnin za moštvo; kdor pa ni sposoben za delo, za tistega bo država primerno poskrbela. Nato so v splošnem sprejeli predlogo soglasno ter prešli v podrobno razpravo.

+ V Seidler-Hussarekovem nemškem kurzu kajpak strumno plove tudi koroška deželna vlada pod spretnim vodstvom nemškega grofa Lodrona, ki se je pri zadnji krizi imenoval že kot kandidat za mehki ministerski stolec. Najnovejši dokaz temu je to, da je deželni predsednik, kakor poroča koroški dnevnik, premestil g. c. kr. okr. komisarja Matevža Kaki od deželne vlade za voditelja politične ekspoziture v nemški Trg (Feldkirchen). Slovenec Kaki je prej nad vse vestno, požrtvovalno in nepristransko služboval pri velikovškem glavarstvu, a ni bil po volji nemčurkim volksratovcem, radi česar ga je njih pokorni sluga, grof Lodron, pozval k deželni vladi, v Velikovec pa poslal samo nemške uradnike, ki slovensčine niti za silo ne lomijo. Isto se je bilo prej godilo z g. okr. tajnikom Robarjem, ki so ga prestavili v nemški Špital. Maksima naše politične uprave je tedaj: slovenski uradniki se pošiljajo na Nemško, da jih tam šikanirajo, gledajo po strani in preganjajo, med Slovence pa nezmožne nemške uradnike, ki po svoje šikanirajo domačine, razširjajo bližnje nemščine ter podpirajo versenjske čije! In potem se še čudijo, da se hočemo vendar enkrat otresti jerobstva ter biti na svoji zemlji svoji gospodje. — Zanimivo je, da so 4. avgusta na nemškem »Bauerntagu« v Trgu sklenili resolucijo, v kateri zahtevajo, naj pusti deželni predsednik, dosedanji voditelj ekspoziture Gustava Egger vsaj za čas vojske na svojem mestu, češ, da si je pridobil zaupanje okraja, da pozna potrebe ljudstva in da je nenadomestljiv. Zbrani žu-

pani in ljudstvo za gotovo pričakujejo, da se ustreže tej skromni prošnji. — Celo ta nemška resolucija kaže, kako nerodno skače vladni šimeljček čez plot, ko se hoče le prenerodno držati proslulega Seidler-Hussarekovega nemškega kurza!

+ Vojaška oblast in poljski vseučiliški profesor dr. Marijan Zdzichowski. Slovencem je dobro znano ime poljskega vseučiliškega profesorja dr. Marijana Zdzichowskega. Dr. Zdzichowski je po rodu ruski podanik, rojen na Litvi, kjer ima veleposestvo. Študiral je tudi na vseučilišču v Jurjevem (Dorpat). Njegov profesor je bil Solovjev. Pred vojno je bil dr. Zdzichowski profesor na krakovskem jagelonskem vseučilišču. Udeleževal se je živahno poljskega narodnega življenja in je stal med Poljaki v prvih vrstah slovenskega gibanja. Znani so njegovi članki v reviji »Swiat Słowiański«. Dr. Zdzichowski, ki je najboljši poznavalec Rusije, se je nahajal ob začetku vojne v Rusiji, kjer je ves čas prebival. Sedaj stanuje na svojem veleposestvu na Litvi. Ves čas vojne je deloval v Rusiji za uresničenje velike, svobodne in neodvisne Poljske. Sedaj ga je jagelonsko vseučilišče v Krakovu na zahtevo vojaških oblasti črtalo kot vseučiliškega profesorja. — Dr. Zdzichowski je bil pred vojsko predsednik društva ljubiteljev slovenskega naroda v Krakovu.

+ Knez Radziwill v nemškem glavnem stanu. Iz Varšave poročajo 8. t. m. Veliko pozornost vzbujajo sprejem kneza Radziwilla, ravnatelja za politične stvari, v velikem nemškem glavnem stanu. Razpravljali so o važnih izpremembah na vodilnih mestih na Poljskem.

+ Iz Bolgarije. C. kr. korespondenčni urad poroča iz Sofije: Vsled obsojbe župana Radeva in krize v liberalni koaliciji je imel občinski zastop 6. t. m. izredno sejo, v kateri je bil za župana izvoljen bivši bolgarski poslanik v Bukarešti Kalinkov. (Op. uredn.: Bivši župan Radev je bil obsojen zaradi tatvine 120 tisoč kg sladkorja. Mi smo včeraj o korupciji pod bivšo vlado v Bolgariji po cenzuriranih čeških listih obširno poročali, pa je roka ljubljanskega cenzorja segla po rdečem svinčniku in je črtala vse od kraja do konca.)

+ Francoska poročila o napetosti med Turčijo in Bolgarijo. Sofija, 7. avgusta. (Kor. ur.) Bolgarska brzojavna agencija poroča: Pariški »Matin« je objavil poročilo »Corriere d'Italia«, ki trdi, da so razmere med Turčijo in Bolgarijo tako napete, da je prišlo ob Marici do spopadov med turškimi in bolgarskimi četami. Brzojavka dalje opozarja, da so v Bolgariji vedno bolj nezadovoljni z osebami, ki so odgovorne za vojsko. To poročilo spada k tistim mnogoštevilnim izmišljotinam, ki jih od časa do časa razširja sovražno časopisje. Razmere med Turčijo in Bolgarijo so take, kakršne so med dvema zveznicama državama. Kar tiče notranje nezadovoljnosti v Bolgariji, se mora zopet pribiti, da je Bolgarija med vsemi deželami tista dežela, ki najbolje ve, zakaj se bije, vsled česar ne išče odgovornih oseb.

+ Lloyd George Srbiji. Haag, 7. avgusta. (Kor. ur.) Lloyd George je odposlal ravno tako, kakor angleškemu ljudstvu, tudi Srbom brzojavko, s katero jih poziva, naj prebijejo, dokler ne napoči dan osvobodjenja.

+ Nova brambna predloga v Združenih državah. Iz Washingtona se poroča: Predsednik obeh vojnih odsekov kongresa sodi, da bo kongres najkasneje začetkom septembra rešil novo brambno predlogo, kar pomeni, da se bo pomnožilo število rekrutov za 2,500.000 mož.

+ Finska mobilizira. Helsingfors, 7. Vlada je mobilizirala z 12. t. m. letnike 1894 do 1896.

Dnevne novice.

— Žiri. Slov. katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 11. t. m., ob štiri popoldne v »Domu« na Dobračevi dr. Krekov »Ob vojski« z govorom.

— Red železne krone prve vrste je podelil cesar sekovskemu knezoškofu dr. Leopoldu Schusterju.

— Vojaška odlikovanja. Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 5. strel. polka Franc Ferjančič. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovojniški oskrb. oficijal dr. jur. Josip Sajovic. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila praporščak 27. črnovojn. okraj. pov. Anton Rebol in oskrbniški akcesist Ivan Robič.

— Srednješolska vest. Pravi učitelji v devetem činovnem razredu so postali dr. Franc Čadež na državni realki v Idriji, dr. Milan Šerko, Franc Dolžan in dr. Jožef Rozman na državni gimnaziji v Novem mestu.

— Padel je dne 20. junija t. l. na italijanski fronti Jožef Rosina, praporščak gorskega strelskega polka št. 2.

— Vse učitelstvo kranjskega okraja se vabi v ponedeljek, dne 12. avgusta t. l. v Kranj na skupni sestanek glede ustano-

vitve okrajne učiteljske aprovizacije. Sestanek, ki se vrši ob 9. uri popoldne v ljudskošolskem poslopju, je za vsako posamezno učno osebo tega okraja izredne važnosti, zato pričakujejo sklicatelji polnoštevilne udeležbe.

— Red železne krone prve vrste je podelil cesar nadškofu v Zadru dr. Vincencu Pulišču in poreško-puljskemu škofu dr. Trifonu Pederzollju.

— Glad v vipavski dolini priganja ljudi, da letajo po tri in štiri dneve daleč po par kil koruzne moke, katero pa morajo plačevati še z ogromnimi svotami. Za en kvintal koruzne moke 1000 K. Davčne oblasti naj te gorostasne razmere upoštevajo pri odmerjanju dohodninskega davka. Stroški za prehrano, davčnega zavezanca in njegovih svojcev znašajo sedaj tudi že na kmetih v vipavski dolini po 10 K za osebo in na dan, t. j. 3650 K za eno leto in eno osebo. Cenilne komisije opozarjamo na ta dejstva. § 160. zakona o osebnih davkih pripoznava odpise, ki so primerni kurznim ali drugim izgubam ter znižbam vrednosti. Tu sem spada znižana vrednost avstrijskih bankovcev.

— Planina pri Vipavi. »Resnica« si je v svoji številki z dne 27. julija t. l. vtaknila tudi našo občino na svoj klobok. Zraven pa pridjala še to-le parafrazo: »Z vsakim dnevom narašča število onih občin, ki se jasno in odločno izjavljajo proti veleizdajniškim prizadevanjem Ante Trumbića. S tem pričajo naše občine, da delo tistih, ki so po časopisju hoteli zastupiti vse ljudstvo, ni uspelo tako, kakor so pričakovali. Malo je občin, ki so v svojo škodo naselile hujskarijam!« — Naš občinski odbor pa se je soglasno sklical na stari sklep v prilog najniške deklaracije, obsodil vsako veleizdajstvo, pa naj pride od Trumbića ali koga drugega in pozval deželni odbor, naj že vsaj enkrat izreče se za Jugoslavijo. — Ni treba povdarjati, da je naša občina, kakor vse druge v vipavski dolini, v taboru S. L. S.

— Z Blok. Vsled silnih nalivov in viharjev je naše vsled slane že itak prizadeto žito vse na tleh, kjer ga mori bujni plevel. Velika maša je pred durmi, a žito kar ne more zoreti — je preveč nizko. — Vsled toče in sodra imajo precej občutno škodo vasi Volče, Studenec, Topol, Ravne in Studeno. Tudi sosednji kraji so vsled toče zelo trpeli: Ravne, Otave, Kremenca, Mramorovo, Štrukljeva vas, Zales in Povšeče. Toča je 28. in 29. julija po nekaterih teh vaseh tako zbila, da ne bo iz cele njive toliko, da bi se enkrat dalo v mlit. Še drugi dan je bilo dokaj toče pod kapmi. Vsa polja so bila bela kakor zametena. Hudo je zadosti, pa pravijo, da še ni, ampak z vojsko kar naprej!

— Čudno gospodarstvo. Deželna pristava v Medvodah ima v najemu tudi takozvan »Mrtanov« travnik pod Presko. Na tem travniku, ki je bil zgodaj spomladi dobro pognojen, je bila letos izborna trava, gosta in velika, da jo je bilo veselje videti. V sredo zjutraj ob deževnem vremenu priženo na travnik nad sto krav. Živina je gazila in dirjala po lepi travi kakor po snegu, za pašo ji v dežju in mokrini seveda ni bilo mar. Krasen travnik je bil v teku ene ure pomandran oziroma popolnoma uničen. Ker je bil ta dan velik naliv, je čez travnik nastopila voda. Drugi dan zjutraj spet priženo živino na travnik, da je v vodi še hujše pomandrala in uničila prej tako lep travnik. Najmanj 4000 kg najlepše otave je bilo s tem čudnim, nezaslišanim gospodarstvom deželne pristave uničeno. Ljudje gledajo, se zgražajo in marjejo z glavami.

— Kaj je z 50odstotnim povišanjem prispevkov za preživljanje v smislu zakona od dne 30. marca 1918? Iz Vipavske doline nam pišejo: Naše vipavske občine o tem nič ne vedo. Tozadevne prošnje na okrajno komisijo se ne rešijo. Popraševal sem tu in tam, in noben mi ni mogel kaj gotovega povedati.

— Detektiv, veseloigra v štirih dejanjih s petjem, spisal G. Strniša, priredi izobraževalno društvo »Kranj« v svoji društveni dvorani v nedeljo dne 11. avgusta ob ¼9. uri zvečer.

— Orožje se vrne. C. kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani bo v teku enega meseca svojčas njemu oddano orožje zanesljivim osebam vrnilo, če se pismo in utemeljevano zato prosi. Tozadevne prošnje morajo biti kolekovane s kolekom 2 kron in morajo vsebovati tudi številko potrčila o oddanem orožju. Po vložitvi prošnje se bodo stranke z vabili pozvale, kdaj naj orožje prevzamejo.

— Razglas. Zadnje čase so sovražni letalci ponovno metali letake državni sovražne vsebine. Na podlagi § 13, oddelek C ministrske naredbe z dne 19. januarja 1853, drž. zak. št. 10, se posest in razširjanje takih letakov najstrožje prepoveduje. Prestopki te prepovedi se kaznujejo, v kolikor ni mogoče vporabiti določb občnega kazenskega zakona, po § 11 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, z globami od 2 do 200 kron ali z zaporom od 6 ur do 14 dni. Za c. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko, Ljubljana, dne

30. julija 1918. Za c. kr. deželnega predsednika: Laschan, m. p.

Ljubljanske novice.

lj Jubilej. G. zdravstveni svetnik primarij dr. Ivan Jenko je včeraj praznoval 25letnico svojega delovanja v tukajšnji deželni bolnišnici. G. dr. Jenko si je tekmolet na zdravstvenem polju pridobil izrednih zaslug, na tisoče ljudi, ki jih je ozdravil in jim rešil življenje, se ga s hvaležnostjo spominja.

lj Osebnosti. Za prave učitelje v devetem činovnem razredu na prvi državni gimnaziji je imenoval naučni minister začasne učitelje Franca Grnjezdo, Rudolfa Grošlja, Franca Kobala, Ivana Dolenca, Andreja Prebila in Alojzija Sodnika.

lj Katoliško društvo za delavke bo imelo v nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 7. uri zvečer svoje redno predavanje v društvenih prostorih. Članice naj se ga v obilnem številu udeležijo.

lj Slovensko ženstvo ima v soboto ob 5. uri popoldne nujen sestanek na mestnem magistratu.

lj Krajevni odbor S. L. S. za VI. (vodmatski okraj) opozarja hišne posestnike-somišljenike, da dobe vsa za napoved hišne najemščine, katere rok poteče koncem tega meseca, potrebna pojasnila vsako soboto od pol 8. do 9. ure zvečer v prostorih v cerkveni hiši pri cerkvi sv. Petra, ob kateri priliki zamorejo poizvedeti tudi o drugih zadevah hišne posesti. Tiskovine se dobe v Zadrudni tiskarni, Dunajska cesta št. 9 in jih je treba seboj prinesiti.

lj Poročilo z ljubljanske fronte. Pri polaganju tračnic za električno cestno železnico smo spet nekoliko napredovali. — S kupole stolnice snemajo baker; druge skode ni bilo. — Po gostilnah je bilo sinoči živahno, ljudje so bili polni ofenzivnega duha in so kljub draginjskim težkočam pridno praznili kozarce. Ob 11. uri po vsej fronti živahno vrvenje, ki se je po 12. uri okrepiło. V Rožni ulici kričanju podobno petje. V zgodnjih jutranjih urah je nastal mir. — Oddelki navijalcev cen so včeraj po navadi živahno delovali. — Danes popoldne so prileteli sovražni letalci nad mesto; ali so metali kake listke, bo pravčasno sporočil deželni odbor, ki se bo v kratkem sešel k protestni seji.

lj Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 28. julija do 3. avgusta 1918: Novorojencev 14, umrlih 24. Od umrlih je 17 domačinov in 7 tujcev. Umrli so: za grižo 2, za jetiko 5 (med njimi 3 tujci), vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 16. Za nalezljivimi boleznimi so oboleli in sicer: za tifuzom 1 domačin, za grižo 3 domačini in 1 vojak.

Prosveta.

pr Iz pisarne slovenskega deželnega narodnega gledališča v Ljubljani. Na vabilo vodstva slovenskega gledališča prijavilo se je v zadnjih dneh mnogo dobrih pevki in pevcev za operni zbor. Posebno soprani se mnogoštevilno zastopani. Zeleni bi bilo, da se priglasi samo še nekaj altistinj. Operni zbor se deli na stalni, celodnevno angaževani zbor in na pomožni, ki bo angaževan samo za večerne skušnje in vse glasbene predstave. Za večerni pomožni zbor je potreba še nekaj pevcev in pevki, posebno pa dobrih altistinj. Tem potom se vabijo tudi vse gđ. pevke in gđ. pevci iz odličnih naših pevskih krogov, ki bi bili pripravljeni pomnožiti gledališki operni zbor pri otvoritvi gledališča in sodelovati pri prvi operni predstavi, da se priglase v gledališki pisarni. Vabijo se tudi vsi oni gđ. godbeniki diletanti, ki bi hoteli pri otvoritvi gledališča sodelovati kot pomožni godbeniki v gledališkem orkestru in tudi pri simfoničnih koncertih, ki se nameravajo gojiti z vso vnemo, da se priglase v gledališki pisarni pri upravitelju slovenske opere g. Rukavini. Končno naznanja gledališko vodstvo, da se takoj angažuje operni sufler (sufferka) z muzikalno naobrazbo in dramska sufferka. Tudi mesto revkiziterja se mora še popolniti.

pr Koncert Betetto-Prochazka. Na snočnjem koncertu smo zopet imeli priliko, poslušati glasovitega slovenskega basista, c. kr. dvornega opernega pevca Julija Betetta. Njegov glas je silno čisto in mehko zvoneč, ne prekrepek, obsežen, v prehodu iz enega registra v drugega mojstrsko izveden, v niansah popoln, v vseh legah prijeten. Predavanje in izrekanje zelo pravilno, brez vsakega pretiravanja. Zdi se, da se v lirčnih pesmih najboljšje počuti, kar se je posebno pokazalo v Straussovi pesmi: Jutri, najbolj pa v Lajovčevi: Mesec in izbi. Po globokem občutu in po slikanju celega miljeja je ta pesem na višku umetnosti. Betetto jo je tudi res umetniško izvajal. Veliko priznanje je izzvala Gerbičeva: Pojdem na prejo — preprosta, živahna, v narod-

nem duhu zložena skladba. G. Betetto jo je moral ponoviti. Veliko vtisa sta napravili tudi Pavčičevi: Priplula je pomlad in Dedek Samonog. Človek se pri Pavčičevih pesmih semtertja ne more ubraniti misli, da Pavčič včasih bolj drammatizira kot komponira. To naredi efekt in občinstvo navduši. Prav zato je moral Betetto starega, pa izvanredno gibčnega Dedka Samonoga ponoviti. Splošno pa moramo reči, da občinstvo domače skladatelje mnogo rajši poslušata kot tuje. Je pač naše in iz naših src vzeto. — Tudi g. Josip Prochazka, ki je izvajal tri samostojne klavirske točke, nam je zelo ugajal. Zlasti pri Dvořakovi Nočni poti nas je popolnoma uklenil v vsebino

prelepe skladbe. G. Prochazka bi vsekako dosegel popolen uspeh, ko bi bil inštrument, ki mu je bil na razpolago, malo boljši. — Dvorana je bila polna, zato bi pa najuo prosili Unionovo upravo, da naj odpre tudi še druge izhode, kakor se je to že zgodilo pri prejšnjih koncertih, ker je skrajno mučno, če se mora človek deset minut, viseč med nebom in zemljo, boriti za izhod. F. Z.

Aprovizacija.

a Gg. načelniki krušnih komisij se vabijo, da se zanesljivo udeležijo seje,

ki se vrši v soboto, dne 10. avgusta, ob 5. uri v mestni posvetovalnici.

a Prodajalci moka se vabijo, da se zglase v torek, dne 13. t. m., ob 9. uri v mestni posvetovalnici radi nakazila blaga, ki se bode oddajalo na izkaznice za moko.

a Oddaja mesa. Jutri, v soboto, dne 10. t. m., se bo oddajalo za vso Ljubljano po 15 dlk mesa.

a Meso na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo goveje meso po znižani ceni v soboto, dne 10. t. m., popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: Od 1. do pol 2. ure št. 1 do 200, od pol 2. do 2. ure št. 201

do 400, od 2. do pol 3. ure št. 401 do 600, od pol 3. do 3. ure št. 601 do 800, od 3. do pol 4. ure št. 801 do 1000, od pol 4. do 4. ure št. 1001 do 1200, od 4. do pol 5. ure št. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. ure št. 1401 do 1600, od 5. do pol 6. ure št. 1601 do 1800, od pol 6. do 6. ure št. 1801 do 2000, od 6. do pol 7. ure št. 2001 do 2200, od pol 7. do 7. ure št. 2201 do konca.

Zgubljeno - najdeno.

Zgubila se je včeraj dopoldne črna listnica s srednjo vsoto denarja in drugimi važnimi listinami. Pošten najditelj se prosi, naj jo takoj odda proti nagradi v našem upravnistvu.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno; izvršuje umetniško po vsaki fotografiji **Davorin Roušek** prvi fotografski in povečevalni zavod V LJUBLJANI KOLODVORSKA ULICA št. 34 a.

knjigovodje in korespondenta

Pismene ponudbe na naslov: »Zvinorejska zveza«, Homec, p. Radomlje. 2735

NAZNANILLO.

Usojam si tem potom javiti, da ostane do preklica zaprta moja nadrobna trgovina v Wolfovi ulici št. 4 radi pomankanja osoba. — Moja druga nadrobna trgovina kakor tudi steklarska delavnica v Franciškanski ulici št. 6 (poleg hotela »Union«) ostane otvorena kot doslej, vsled česar prošim p. n. občinstvo, naj se v slučaju potrebe tja potruđi. 2740

JOS. BERNARDA NASL. Julij Klein Ljubljanz.

pisarniška moč.

Ponudbe s plačilnimi pogoji ter z navedbo jezikovnih in drugih zmožnosti je nasloviti na poštni predal 4, Ljubljana.

Pozor!

Karamele, mente, bonbone v dozah, fondantkocke, mentol, monza, bonbone kolumbija in drugo priporočna na debelo

G. DARBO, LJUBLJANA, Mestni trg št. 13. Istotam se dobijo prazni zabojli.

Prodaj ali zamenjam za moko novo želez. uradniško uniformo

fr. linega sukna, porabno za vsako civilno obliko, obstoječo in suknje, uniform-sukniča, telovznika in blač. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod šifro »Uniforma 2745«.

Umetniške razglednice v veliki izbiri (trgovci dobe popust) trgovske knjige, stročnice (Zigarettenhülson) i. t. d., pripravila

Anna Cadež, Ljubljana trgovina s papirjem in galanterijo Kolodvorska ulica št. 35 (poleg poštne pri Tillerju).

Istotam se kupijo stalaže in omare za trgovino.

Hiša se prodaja radi družinskih razmer na Gorovskem, ob železniški postaji, skoro nova, enonadstropna, zraven je hlev in pol orala zemlje. Cena 37.000 K. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod »Lepa prilika 2767«.

Kupi se dobro ohranjen harmonij vsake vrste. Ponudbe na upravnistvo Slovenca pod št. 2769.

Gozdar

4-5 delavci se išče za Korotko. Akordno delo, lep gozd v bližini večjega kraja ob železnici. Z moko in masljo lih prekriži podjetništvo. — Vprašanja na upravnistvo »Slovenca« pod št. 2625.

Ključavnica v ključavnici!

Zakon. zavarov. varnostna zapora!

Svetovni patent! Senzačna iznajdba! Vion s ponarejenim ključem nemogoče! Vporabna takoj in lahko pri vsaki ključavnici!!! Uporabno navodilo priloženo vsaki ključavnici. Ključ neprecenljivim prednostim čudovito poceni! — Cena za komad: Za vrata (z dvema vhodoma) K 8.—, po pošti K 9.—; Za vrata (z dvema vhodoma) ponikljana K 9.—, po pošti K 10.—; Pazi naj se na znamko in zavrne ponaredb. Pošilja sele proti predplačilu. Zastopniki se iščejo. — Tovar- na varnostnih zapor »VICTORIJA« in ključarskega blaga

Glavno zastopstvo »Viktorija« Zagreb 24. Trenkova ul. 17, Hrvatsko. Telefon 20 26.

Cunje

suknene odrezke, stare in nove kakor vse vrste bombažestih in volnenih cunj, zaključeno, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni KUPUJE

E. Keizbek v Kranju.

Universal-ročni mlin (Zakonito zavarov.)

Mo! Universal-ročni mlin je izobven za mletje moka, dišav, sladkorna, kave, ovesnega riža, orehov, pšenice, ječmena, ovasa, rži, koruze, riža itd. Ta mali ročni mlin se je tokom vojne izborna obnesel in se lahko porabila za vsako vrsto mletvskega izdelka. Teža okoli 1 kg. **Cena K 24.—** Pošilja se z Dunaja proti predplačilu zneska po generalnem zastopstvu

Maks Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstr. 27. odd. 22. **Prospekt zastonj.**

Iščejo se **zastopniki** proti visoki proviziji za razpečevanje industrijskega izdelka v jugoslovanskih deželah. — Ponudbe pod šifro »Zastopnik 2761« na upravo »Slovenca«.

Kupim **ročni stroj** za **drobljenje lubja** v dobrem stanju. — Ponudbe pod naslovom »Stroj za lubje 2762« na upravo »Slovenca«.

Izvršene 2470 **likarice** se takoj sprejme v trajno delo pri **Carl Kamann, Ljubljana**

Razpis službe občinskega tajnika

Zupanstvo v št. Jernej razpisuje službo občinskega tajnika z mesečno plačo 100 kron. Radi preživljanja in postranskih dohodkov je služba ugodna. Samec dobi tudi brezplačno stanovanje. Prosilec naj bo vešč tudi nemškega jezika. Prednost imajo prosilci, ki so v poslih tajništva verzirani. Prošnje je vlagati na Zupanstvo v št. Jernej z morebitnimi prilogami do 23. avgusta 1918. Nastop službe 1. septembra. Zupanstvo št. Jernej, dne 6. avgusta 1918.

Vsako množino rabljenih, dobro ohranjenih, rabljivih 2753 **sodov** v velikosti od 60 do 700 litrov KUPI **ANICA TRAU, LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 20.**

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Suhe gobe (jurčke)

kakor tudi druge, zaplembi ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) KUPUJE po najvišjih cenah **M. RANT, KRANJ. 1917**

Domača semena

suhe gobe, prazne vreče in druge pridelke kupuje trgovina s semeni Sever & komp., preje **PETER LASSNIK, LJUBLJANA, MARIJIN TRG. 2534**

SIGORIN

zatre čudovito naglo **stenice**

vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v vseh lekarnah in drožerijah. Glavna založila za Avstro-Ogrsko: **Lekarna »pri upanju« ; Apotheke »zur Hofnung« ; Pecs 16, Ogrsko**

Numin, brusnice, borovnice in vse zdravilne rastline na debelo in drobno KUPUJE

zadruga za vzgojo in izkoriščevanje zdravilnih rastlin, korenja in sadežev z o. j. 2629 **ZAGREB, Jurišićeva ulica št. 18.** : : : Ponudbe z vzorci in cenami. : : :

100.000 i invleznih odjemincev poizdijo, da uničevalec korenin »Rabasem« v trih dneh brez počin odpravi korja čena, hrastovisa, trdo kožo. Uspeh iznajden! Cena 3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 10 K. Pošip. pratek »Ita« odstranja naglo pot na rokah in nogah. Cena K 2-50, 3 kralje 6 K, 3 kralje »Giree« omešča razpokane roke. Cena 5 K, 3 lončki 8 K. **Zobobol** odstranja »Fides« najtrdov. revmatične bolečine, ko je že vse odredko, in pri otlih zobeh. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 3 pusice 7 K, 6 pusice 10 K. Nikal. okam. zobovja, ne neprijet. dubni. Srečno bode zobe da »Xira«, zobna tekočina. Takol. uspeh. Cena 3 K, 5 steki, 7 K. **KEMENY, Kaschou (Kassa) I. poštni predal 12-0-28, Ogrsko. 1180**

Napredaj je

24 oravol zaraččenoga **gozda** z bukvami, nekaj tudi smerek in hrastov. Drv se lahko takoj poseka za 1000 sež-njev. — Dalje prodam več **konjske oprave** za težko vožnjo in en landaver. Prodaj tudi en vagon **orehovih plohov** Kupim pa rabljene **šivalne stroje** **LOVRO REBOLJ, KRANJ.**

ZENITBA. Aktivni c. kr. državni uradnik, sedaj na deželi, ki bode v kratkem premeščen v Gorico, v 50 letih starosti, zdrav in krepak z odraslimi zdravimi otroci, hišni jui zemljiški posestnik, z gotovino približno 9000 K in mesečno plačo 590 K, želi znanja v svrhu takojšnje ženitve z gospodino ali vdovo njegovi starosti primerno, čedne zunanosti, zdravo, dobrega srca in dobro gospodinja, s premoženjem v gotovini ali nepremičninah ali drugem. Samostojne življenj, obrtnice niso izvrzete. Ona ima pravico do pokojnine letnih 1400 K. Le resne ponudbe v 14 dneh, s sliko, ki se vrne, na upravnistvo »Slovenca« pod »Jadran« 2755. — Tajnost zajamčena s častno besedo.

Vsako množino rabljenih, dobro ohranjenih, rabljivih 2753 **sodov** v velikosti od 60 do 700 litrov KUPI **ANICA TRAU, LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 20.**

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Občinski tajnik se išče za večjo občino; sprejel bi se tudi invalid, kateri bi imel veselje do tega dela. Ako bi se dobil tak, ki je vešč glazbe, bi imel **organista.** Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2738, ako se priloži znamka za odgovor.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

trvdka **JELAČIN & KO., Ljubljana,** ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Služba cerkvenika in organista

v Dolenjem Logatcu je razpisana.

Nastop 1. septembra 1918. 2571

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naša hči, odnosno sestra in teta

OLGA VIRK danes dne 7. avg. t. l. po dolgi in mučni bolezni po prejemu tolažil sv. vere udana v voljo božjo mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši na Gorici pri Petrovčah. Gorica pri Petrovčah, dne 7. avg. 1918.

Kristina Virk mati **Anica, Draglica, Danica** nečakinje.

Milka Modic sestra **Ludvik Modic** svak

Zahvala. Za vse izraze sočutja in častno spremstvo k zadnjemu počitku moje dobre soproge se tem potom vsem najprisrčnejše zahvaljuje

žalujoči soprog **Matija Terlep.**

LJUDSKA POSOJILNICA registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za irančiskansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik do polne od 8. do 1. ure in jih obrastuje po tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto. »Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrudnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezer vni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.

Mlatilnice za pogon s silo in z roko, dalje čistilne mlatilnice najnovejše konstrukcije, čistilnice, trijerje, stiskalnice za grozdje in sadje, mlne za žito in sadje, gepelje, slamoreznice, brzoparilnice, kotle za žganje, brane in pluge ter razne druge poljedelske stroje iz največjih tovarov, zajamčeno dobre kakovosti

ima vedno v zalogi **Fr. Hitti** zaloga poljedelskih strojev v Ljubljani, Martinova cesta št. 2.

Dalje opozarjam na svojo veliko zalogo priznana in dokazano najboljših ročnih mlinov, pripravnih za vsako mletev. **Dobra in najcenejša postrežba vsakemu zajamcena.**

Umetno gnojenje

bo samo **Vaša korist**

toda ne odlašajte! - Zahtevajte takoj ponudbe na **20% kali-jevo sol in 14% kajnit** Poznejših naročil vsled težavnega uvoza ne bo mogoče izvršiti! Pojasnila so Vam na razpolago! Jamstvo za kakovost!

VINKO VABIC, veletržec, Zalec, Juž.-štaj.

Jehnična pisarna za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev

Valentin Accetto zapriseženi sodni izvedenec 2780

V LJUBLJANI, TRNOVSKI PRISTAN ŠT. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. — Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

Jehnična pisarna za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev

Valentin Accetto zapriseženi sodni izvedenec 2780

V LJUBLJANI, TRNOVSKI PRISTAN ŠT. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. — Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

Jehnična pisarna za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev